Πρὸς Κολοσσαεῖς

Παῦλος ἀπόστολος Ἰησοῦ χριστοῦ διὰ θελήματος θεοῦ, καὶ Τιμόθεος¹ ὁ ἀδελφός, 1 τοῖς ἐν Κολασσαῖς² ἀγίοις καὶ πιστοῖς ἀδελφοῖς ἐν χριστῷ: χάρις ὑμῖν καὶ 2 εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ κυρίου Ἰησοῦ χριστοῦ.

Εὐχαριστοῦμεν³ τῷ θεῷ καὶ πατρὶ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ, πάντοτε¹ 3 περὶ ὑμῶν προσευχόμενοι, ἀκούσαντες τὴν πίστιν ὑμῶν ἐν χριστῷ Ἰησοῦ, καὶ 4 τὴν ἀγάπην τὴν εἰς πάντας τοὺς ἁγίους, διὰ τὴν ἐλπίδα τὴν ἀποκειμένην⁵ ὑμῖν 5 ἐν τοῖς οὐρανοῖς, ἣν προηκούσατε⁴ ἐν τῷ λόγῳ τῆς ἀληθείας τοῦ εὐαγγελίου, 6 τοῦ παρόντος⁻ εἰς ὑμᾶς, καθὼς καὶ ἐν παντὶ τῷ κόσμῳ, καὶ ἔστιν καρποφορούμενον⁴ καὶ αὐξανόμενον,² καθὼς καὶ ἐν ὑμῖν ἀφ' ῆς ἡμέρας ἡκούσατε καὶ ἐπέγνωτε¹⁰ τὴν χάριν τοῦ θεοῦ ἐν ἀληθείᾳ: καθὼς καὶ ἐμάθετε¹¹ 7

¹ Τιμόθεος, ου, ό, Timothy. ² Κολοσσαί, ῶν, ἡ, Colossae. ³ εὐχαριστέω, give thanks, thank. ⁴ πάντοτε, always, at all times. ⁵ ἀπόκειμαι, be laid up, put away. ⁶ προακούω, hear beforehand. ⁷ πάρειμι, be present, have arrived. ⁸ καρποφορέω, bear fruit. ⁹ αὐξάνω, cause to grow, increase. ¹⁰ ἐπιγινώσκω, recognise, come to know. ¹¹ μανθάνω, learn, ascertain.

Πρὸς Κολοσσαεῖς 1:8

ἀπὸ Ἐπαφρᾶ ^{1} τοῦ ἀγαπητοῦ συνδούλου ^{2} ἡμῶν, ὅς ἐστιν πιστὸς ὑπὲρ ὑμῶν διάκονος ^{3} τοῦ χριστοῦ, ὁ καὶ δηλώσας ^{4} ἡμῖν τὴν ὑμῶν ἀγάπην ἐν πνεύματι.

Διὰ τοῦτο καὶ ἡμεῖς, ἀφ' ῆς ἡμέρας ἡκούσαμεν, οὐ παυόμεθα ὑπὲρ ὑμῶν 9 προσευχόμενοι, καὶ αἰτούμενοι ἵνα πληρωθῆτε τὴν ἐπίγνωσιν τοῦ θελήματος αὐτοῦ ἐν πάση σοφία καὶ συνέσει πνευματικῆ, περιπατῆσαι ὑμᾶς ἀξίως τοῦ 10 κυρίου εἰς πᾶσαν ἀρέσκειαν, εν παντὶ ἔργῳ ἀγαθῷ καρποφοροῦντες καὶ αὐξανόμενοι εἰς τὴν ἐπίγνωσιν τοῦ θεοῦ: ἐν πάση δυνάμει δυναμούμενοι 11 κατὰ τὸ κράτος τῆς δόξης αὐτοῦ, εἰς πᾶσαν ὑπομονὴν καὶ μακροθυμίαν μετὰ χαρᾶς: εὐχαριστοῦντες τῷ πατρὶ τῷ ἱκανώσαντι ἡμᾶς εἰς τὴν μερίδα 12 τοῦ κλήρου τῶν ἀγίων ἐν τῷ φωτί, ος ἐρρύσατο ἡμᾶς ἐκ τῆς ἐξουσίας τοῦ 13 σκότους, καὶ μετέστησεν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ υἰοῦ τῆς ἀγάπης αὐτοῦ, ἐν ῷ 14

¹ Έπαφρᾶς, ᾶ, ὁ, Epaphras. ² σύνδουλος, ου, ὁ, fellow slave, fellow servant. ³ διάκονος, ου, ὁ, minister, deacon. ⁴ δηλόω, show, make clear. ⁵ παύω, cause to cease. ⁶ ἐπίγνωσις, εως, ἡ, knowledge, discernment. ⁷ σύνεσις, εως, ἡ, understanding, insight. ⁸ πνευματικός, spiritual. ⁹ ἀξίως, worthily, in a manner worthy of. ¹⁰ ἀρέσκεια, ας, ἡ, pleasing, willing service. ¹¹ καρποφορέω, bear fruit. ¹² αὐξάνω, cause to grow, increase. ¹³ δυναμόω, strengthen, enable. ¹⁴ κράτος, ους, τό, power, dominion. ¹⁵ ὑπομονή, ῆς, ἡ, endurance, perseverance. ¹⁶ μακροθυμία, ας, ἡ, long-suffering, patience. ¹⁷ εὐχαριστέω, give thanks, thank. ¹⁸ ἱκανόω, make sufficient, qualify. ¹⁹ μερίς, ίδος, ἡ, part, portion. ²⁰ κλῆρος, ου, ὁ, lot, portion. ²¹ ῥύομαι, rescue, save. ²² σκότος, ους, τό, darkness. ²³ μεθίστημι, remove, turn away.

Byzantine NT

ἔχομεν τὴν ἀπολύτρωσιν, τὴν ἄφεσιν τῶν ἁμαρτιῶν: ὅς ἐστιν εἰκὼν τοῦ θεοῦ 15τοῦ ἀοράτου, ^{4} πρωτότοκος ^{5} πάσης κτίσεως: ^{6} ὅτι ἐν αὐτῷ ἐκτίσθη ^{7} τὰ πάντα, τὰ 16έν τοῖς οὐρανοῖς καὶ τὰ ἐπὶ τῆς γῆς, τὰ ὁρατὰ ^{8} καὶ τὰ ἀόρατα, ^{4} εἴτε θρόνοι, εἴτε κυριότητες, εἴτε ἀργαί, εἴτε ἐξουσίαι: τὰ πάντα δι' αὐτοῦ καὶ εἰς αὐτὸν ἔκτισται: καὶ αὐτός ἐστιν προ ^{10} πάντων, καὶ τὰ πάντα ἐν αὐτῷ συνέστηκεν. ^{11} Καὶ αὐτός 17 έστιν ή κεφαλή τοῦ σώματος, τῆς ἐκκλησίας: ὅς ἐστιν ἀρχή, πρωτότοκος⁵ ἐκ τῶν νεκρῶν, ἵνα γένηται ἐν πᾶσιν αὐτὸς πρωτεύων: ^{12} ὅτι ἐν αὐτῷ εὐδόκησε ^{13} 19 πᾶν τὸ πλήρωμα 4 κατοικῆσαι, 5 καὶ δι' αὐτοῦ ἀποκαταλλάξαι 6 τὰ πάντα εἰς 20 αὐτόν, εἰρηνοποιήσας ^{17} διὰ τοῦ αἵματος τοῦ σταυροῦ ^{18} αὐτοῦ, δι' αὐτοῦ, εἴτε τὰ ἐπὶ τῆς γῆς, εἴτε τὰ ἐπὶ τοῖς οὐρανοῖς. Καὶ ὑμᾶς ποτὲ ^{19} ὄντας 21 ἀπηλλοτριωμένους ^{20} καὶ ἐχθροὺς ^{21} τῆ διανοία ^{22} ἐν τοῖς ἔργοις τοῖς πονηροῖς, νυνι ^{23} δὲ ἀποκατήλλαξεν ^{16} ἐν τῷ σώματι τῆς σαρκὸς αὐτοῦ διὰ τοῦ θανάτου, 22

¹ ἀπολύτρωσις, εως, ἡ, redemption, deliverance. ² ἄφεσις, εως, ἡ, release, forgiveness. ³ εἰκών, όνος, ἡ, image, likeness. ⁴ ἀόρατος, invisible, unseen. ⁵ πρωτότοκος, first-born. ⁶ κτίσις, εως, ἡ, creation, creature. ⁻ κτίζω, create, form. ⁶ ὁρατός, visible. ⁰ κυριότης, ητος, ἡ, lordship, dominion. ¹0 πρό, before (gen), before. ¹¹ συνίστημι, commend (transitive), stand with. ¹² πρωτεύω, be first, have first place. ¹³ εὐδοκέω, think it good, be well pleased with. ¹⁴ πλήρωμα, τος, τό, fullness, fulfillment. ¹⁵ κατοικέω, inhabit, dwell. ¹⁶ ἀποκαταλλάσσω, reconcile. ¹⁻ εἰρηνοποιέω, make peace, reconcile. ¹⁵ σταυρός, οῦ, ὁ, cross. ¹⁰ ποτέ, once, at some time. ²⁰ ἀπαλλοτριόομαι, alienate, estrange. ²¹ ἐχθρός, hating, enemy (as a noun). ²² διάνοια, ας, ἡ, mind, understanding. ²³ νυνί, now, already.

Πρὸς Κολοσσαεῖς 1:23

παραστήσαι ὑμᾶς ἀγίους καὶ ἀμώμους καὶ ἀνεγκλήτους κατενώπιον ἀὐτοῦ: 23 εἴγε ἐπιμένετε τῆ πίστει τεθεμελιωμένοι καὶ ἑδραῖοι, καὶ μὴ μετακινούμενοι ἀπὸ τῆς ἐλπίδος τοῦ εὐαγγελίου οἱ ἡκούσατε, τοῦ κηρυχθέντος ἐν πάσῃ τῆ κτίσει τῆ ὑπὸ τὸν οὐρανόν, οἱ ἐγενόμην ἐγὼ Παῦλος διάκονος. 11

Νῦν χαίρω ἐν τοῖς παθήμασιν¹² ὑπὲρ ὑμῶν, καὶ ἀνταναπληρῶ¹³ τὰ ὑστερήματα¹⁴ 24 τῶν θλίψεων¹⁵ τοῦ χριστοῦ ἐν τῆ σαρκί μου ὑπὲρ τοῦ σώματος αὐτοῦ, ὅ ἐστιν ἡ ἐκκλησία: ἡς ἐγενόμην ἐγὼ διάκονος,¹¹ κατὰ τὴν οἰκονομίαν¹⁶ τοῦ θεοῦ τὴν 25 δοθεῖσάν μοι εἰς ὑμᾶς, πληρῶσαι τὸν λόγον τοῦ θεοῦ, τὸ μυστήριον¹⁷ τὸ 26 ἀποκεκρυμμένον¹⁸ ἀπὸ τῶν αἰώνων καὶ ἀπὸ τῶν γενεῶν:¹⁹ νυνὶ²⁰ δὲ ἐφανερώθη²¹ τοῖς ἀγίοις αὐτοῦ, οἷς ἡθέλησεν ὁ θεὸς γνωρίσαι²² τί τὸ πλοῦτος²³ τῆς δόξης τοῦ 27 μυστηρίου¹⁷ τούτου ἐν τοῖς ἔθνεσιν, ὅς ἐστιν χριστὸς ἐν ὑμῖν, ἡ ἐλπὶς τῆς δόξης:

¹παρίστημι, be present, stand by. ² ἄμωμος, without blemish, blameless. ³ ἀνέγκλητος, above reproach, blameless. ⁴ κατενώπιον, before, in the presence of (gen). ⁵ εἴγε, if indeed, seeing that. ⁶ ἐπιμένω, continue, remain. ⁷ θεμελιόω, lay a foundation, found. ⁸ ἑδραῖος, steadfast, firm. ⁹ μετακινέω, shift, remove. ¹⁰ κτίσις, εως, ή, creation, creature. ¹¹ διάκονος, ου, ό, minister, deacon. ¹² πάθημα, τος, τό, suffering, passion. ¹³ ἀνταναπληρόω, fill up in turn. ¹⁴ ὑστέρημα, τος, τό, that which is lacking, need. ¹⁵ θλῖψις, εως, ή, tribulation, persecution. ¹⁶ οἰκονομία, ας, ή, stewardship, administration. ¹⁷ μυστήριον, ου, τό, secret, mystery. ¹⁸ ἀποκρύπτω, hide, conceal. ¹⁹ γενεά, ᾶς, ή, generation. ²⁰ νυνί, now, already. ²¹ φανερόω, reveal, manifest. ²² γνωρίζω, make known, declare. ²³ πλοῦτος, ου, ό, wealth, riches.

Byzantine NT Πρὸς Κολοσσαεῖς 1:28

δν ήμεῖς καταγγέλλομεν, νουθετοῦντες πάντα ἄνθρωπον, καὶ διδάσκοντες 28 πάντα ἄνθρωπον ἐν πάσῃ σοφίᾳ, ἵνα παραστήσωμεν πάντα ἄνθρωπον τέλειον ἐν χριστῷ Ἰησοῦ: εἰς ὃ καὶ κοπιῶ, ἀγωνιζόμενος κατὰ τὴν ἐνέργειαν αὐτοῦ, 29 τὴν ἐνεργουμένην ἐν ἐμοὶ ἐν δυνάμει.

Θέλω γὰρ ὑμᾶς εἰδέναι ἡλίκον² ἀγῶνα¹⁰ ἔχω περὶ ὑμῶν καὶ τῶν ἐν Λαοδικείᾳ,¹¹ 2 καὶ ὅσοι οὐχ ἑωράκασιν τὸ πρόσωπόν μου ἐν σαρκί, ἵνα παρακληθῶσιν αἱ 2 καρδίαι αὐτῶν, συμβιβασθέντων¹² ἐν ἀγάπῃ, καὶ εἰς πάντα πλοῦτον¹³ τῆς πληροφορίας¹⁴ τῆς συνέσεως,¹⁵ εἰς ἐπίγνωσιν¹⁶ τοῦ μυστηρίου¹⁻ τοῦ θεοῦ καὶ πατρὸς καὶ τοῦ χριστοῦ, ἐν ῷ εἰσὶν πάντες οἱ θησαυροὶ¹ఠ τῆς σοφίας καὶ τῆς 3 γνώσεως¹⁰ ἀπόκρυφοι.²⁰ Τοῦτο δὲ λέγω, ἵνα μή τις ὑμᾶς παραλογίζηται²¹ ἐν 4 πιθανολογίᾳ.²² Εἰ γὰρ καὶ τῆ σαρκὶ ἄπειμι,²³ ἀλλὰ τῷ πνεύματι σὺν ὑμῖν εἰμί, 5

¹ καταγγέλλω, proclaim, declare openly. ² νουθετέω, admonish, exhort. ³ παρίστημι, be present, stand by. ⁴ τέλειος, complete, perfect. ⁵ κοπιάω, toil, labor. ⁶ ἀγωνίζομαι, contend, struggle. ⁷ ἐνέργεια, ας, ἡ, operative power, working. ⁸ ἐνεργέω, work, effect. ⁹ ἡλίκος, how great, how small. ¹⁰ ἀγών, ῶνος, ὁ, struggle, fight. ¹¹ Λαοδικεία, ας, ἡ, Laodicea. ¹² συμβιβάζω, hold together, instruct. ¹³ πλοῦτος, ου, ὁ, wealth, riches. ¹⁴ πληροφορία, ας, ἡ, full assurance, certainty. ¹⁵ σύνεσις, εως, ἡ, understanding, insight. ¹⁶ ἐπίγνωσις, εως, ἡ, knowledge, discernment. ¹⁷ μυστήριον, ου, τό, secret, mystery. ¹⁸ θησαυρός, οῦ, ὁ, storehouse, treasure. ¹⁹ γνῶσις, εως, ἡ, wisdom, knowledge. ²⁰ ἀπόκρυφος, hidden, secret. ²¹ παραλογίζομαι, deceive, mislead. ²² πιθανολογία, ας, ἡ, persuasive speech. ²³ ἄπειμι, go away, depart.

Πρὸς Κολοσσαεῖς 2:6

χαίρων καὶ βλέπων ὑμῶν τὴν τάξιν, καὶ τὸ στερέωμα τῆς εἰς χριστὸν πίστεως ὑμῶν.

Ώς οὖν παρελάβετε³ τὸν χριστὸν Ἰησοῦν τὸν κύριον, ἐν αὐτῷ περιπατεῖτε, 6 ἐρριζωμένοι⁴ καὶ ἐποικοδομούμενοι⁵ ἐν αὐτῷ, καὶ βεβαιούμενοι⁶ ἐν τῇ πίστει, καθὼς ἐδιδάχθητε, περισσεύοντες⁻ ἐν αὐτῇ ἐν εὐχαριστίᾳ.ἑ

Βλέπετε μή τις ὑμᾶς ἔσται ὁ συλαγωγῶν διὰ τῆς φιλοσοφίας καὶ κενῆς 1 8 ἀπάτης, 12 κατὰ τὴν παράδοσιν 13 τῶν ἀνθρώπων, κατὰ τὰ στοιχεῖα 14 τοῦ κόσμου, καὶ οὐ κατὰ χριστόν: ὅτι ἐν αὐτῷ κατοικεῖ πᾶν τὸ πλήρωμα 16 τῆς θεότητος 7 9 σωματικῶς, 18 καί ἐστε ἐν αὐτῷ πεπληρωμένοι, ὅς ἐστιν ἡ κεφαλὴ πάσης ἀρχῆς 10 καὶ ἐξουσίας: ἐν ῷ καὶ περιετμήθητε περιτομῆ αχειροποιήτῳ, 21 ἐν τῆ 11 ἀπεκδύσει 22 τοῦ σώματος τῶν ἁμαρτιῶν τῆς σαρκός, ἐν τῆ περιτομῆ 20 τοῦ

¹τάξις, εως, ή, arranging, order. ²στερέωμα, τος, τό, firmament, firmness. ³παραλαμβάνω, receive, take. ⁴ρίζόω, root, fix by the root. ⁵ἐποικοδομέω, build upon, build upon a foundation. ⁶βεβαιόω, confirm, secure. ⁷περισσεύω, abound, be rich. ⁸εὐχαριστία, ας, ἡ, thanksgiving, thankfulness. ⁹συλαγωγέω, make captive of, carry off as spoil. ¹⁰φιλοσοφία, ας, ἡ, philosophy, love of wisdom. ¹¹κενός, empty, vain. ¹²ἀπάτη, ης, ἡ, deceit, deceitfulness. ¹³παράδοσις, εως, ἡ, tradition, instruction. ¹⁴στοιχεῖον, τό, elementary principles, elements. ¹⁵κατοικέω, inhabit, dwell. ¹⁶πλήρωμα, τος, τό, fullness, fulfillment. ¹⁷θεότης, ητος, ἡ, divine nature, deity. ¹⁸σωματικώς, in bodily form, bodily. ¹⁹περιτέμνω, circumcize, circumcise. ²⁰περιτομή, ῆς, ἡ, circumcision. ²¹ἀχειροποίητος, not made with hands, not made by hand. ²²ἀπέκδυσις, εως, ἡ, removal, stripping off.

Byzantine NT

χριστοῦ, συνταφέντες¹ αὐτῷ ἐν τῷ βαπτίσματι,² ἐν ῷ καὶ συνηγέρθητε³ διὰ τῆς 12 πίστεως τῆς ἐνεργείας⁴ τοῦ θεοῦ, τοῦ ἐγείραντος αὐτὸν ἐκ τῶν νεκρῶν. Καὶ 13 ὑμᾶς, νεκροὺς ὄντας ἐν τοῖς παραπτώμασιν⁵ καὶ τῆ ἀκροβυστίᾳ τῆς σαρκὸς ὑμῶν, συνεζῷοποίησεν⁻ ὑμᾶς σὺν αὐτῷ, χαρισάμενος ἡμῖν πάντα τὰ παραπτώματα,⁵ ἐξαλείψας² τὸ καθ' ἡμῶν χειρόγραφον¹ τοῖς δόγμασιν,¹ ὁ ἦν 14 ὑπεναντίον¹ ἡμῖν: καὶ αὐτὸ ἦρκεν ἐκ τοῦ μέσου, προσηλώσας¹ αὐτὸ τῷ σταυρῷ:¹⁴ ἀπεκδυσάμενος¹ τὰς ἀρχὰς καὶ τὰς ἐξουσίας, ἐδειγμάτισεν¹ ἐν 15 παρρησίᾳ,¹ θριαμβεύσας¹ αὐτοὺς ἐν αὐτῷ.

Μὴ οὖν τις ὑμᾶς κρινέτω ἐν βρώσει¹ ἢ ἐν πόσει,² ἢ ἐν μέρει²¹ ἑορτῆς²² ἢ 16
νουμηνίας²³ ἢ σαββάτων: ἄ ἐστιν σκιὰ²⁴ τῶν μελλόντων, τὸ δὲ σῶμα χριστοῦ. 17
Μηδεὶς ὑμᾶς καταβραβευέτω²⁵ θέλων ἐν ταπεινοφροσύνη²⁴ καὶ θρησκείᾳ² τῶν

¹ συνθάπτω, bury along with. ² βάπτισμα, τος, τό, baptism, rite or ceremony of baptism. ³ συνεγείρω, raise up with, raise along with. ⁴ ἐνέργεια, ας, ἡ, operative power, working. ⁵ παράπτωμα, τος, τό, trespass, falling away. ⁶ ἀκροβυστία, ας, ἡ, uncircumcision, foreskin. ⁷ συζωοποιέω, make alive together with someone. ⁸ χαρίζομαι, give freely, forgive. ⁹ ἐξαλείφω, wipe out, erase. ¹⁰ χειρόγραφον, ου, τό, account, record of debts. ¹¹ δόγμα, τος, τό, a public decree, ordinance. ¹² ὑπεναντίος, opposed, contrary. ¹³ προσηλόω, nail (fast), nail to. ¹⁴ σταυρός, οῦ, ὁ, cross. ¹⁵ ἀπεκδύομαι, strip off, disarm. ¹⁶ δειγματίζω, make a show of, expose. ¹⁷ παρρησία, ας, ἡ, boldness, confidence. ¹⁸ θριαμβεύω, lead in a triumphal procession. ¹⁹ βρῶσις, εως, ἡ, eating, food. ²⁰ πόσις, εως, ἡ, drinking, drink. ²¹ μέρος, ους, τό, part, portion. ²² ἐορτἡ, ῆς, ἡ, feast, festival. ²³ νουμηνία, ας, ἡ, new moon as a festival. ²⁴ σκιά, ᾶς, ἡ, shadow, thick darkness. ²⁵ καταβραβεύω, rob of a prize, decide against. ²⁶ ταπεινοφροσύνη, ης, ἡ, lowliness of mind, humility. ²⁷ θρησκεία, ας, ἡ, religion, worship.

Πρὸς Κολοσσαεῖς 2:19

ἀγγέλων, ἃ μὴ ἑώρακεν ἐμβατεύων, εἰκῆ φυσιούμενος ὑπὸ τοῦ νοὸς τῆς σαρκὸς αὐτοῦ, καὶ οὐ κρατῶν τὴν κεφαλήν, ἐξ οῦ πᾶν τὸ σῶμα, διὰ τῶν ἁφῶν 19 καὶ συνδέσμων ἐπιχορηγούμενον καὶ συμβιβαζόμενον, αὔξει τὴν αὔξησιν τοῦ θεοῦ.

Εἰ ἀπεθάνετε σὺν χριστῷ, ἀπὸ τῶν στοιχείων¹² τοῦ κόσμου, τί ὡς ζῶντες ἐν 20 κόσμῳ δογματίζεσθε, ¹³ Μὴ ἄψῃ, ¹⁴ μηδὲ γεύσῃ, ¹⁵ μηδὲ θίγῃς ¹⁶ – ἄ ἐστιν πάντα 21 εἰς φθορὰν ¹⁷ τῇ ἀποχρήσει ¹⁸ – κατὰ τὰ ἐντάλματα ¹⁹ καὶ διδασκαλίας ²⁰ τῶν ἀνθρώπων; Ἅτινά ἐστιν λόγον μὲν ἔχοντα σοφίας ἐν ἐθελοθρησκείᾳ ²¹ καὶ 23 ταπεινοφροσύνῃ ²² καὶ ἀφειδίᾳ ²³ σώματος, οὐκ ἐν τιμῇ ²⁴ τινὶ πρὸς πλησμονὴν ²⁵ τῆς σαρκός.

¹ἔμβατεύω, enter into, enter. ²εἰκῆ, without cause or reason, vainly. ³φυσιόω, puff or blow up, be arrogant. ⁴νοῦς, ὁ, mind, reasoning faculty. ⁵κρατέω, grasp, lay hold of. ⁶άφή, ῆς, ἡ, joint, band. ⁻σύνδεσμος, ου, ὁ, bond, fetter. ⁵ἔπιχορηγέω, supply, provide. ⁰συμβιβάζω, hold together, instruct. ¹⁰ αὐξάνω, cause to grow, increase. ¹¹ αὕξησις, εως, ἡ, growth, increase. ¹² στοιχεῖον, τό, elementary principles, elements. ¹³ δογματίζω, subject to regulations, decree. ¹⁴ ἄπτομαι, touch or handle. ¹⁵ γεύομαι, taste, experience. ¹⁶ θιγγάνω, touch, handle. ¹⁻ φθορά, ᾶς, ἡ, destruction, corruption. ¹⁵ ἀπόχρησις, εως, ἡ, consuming, using up. ¹⁰ ἔνταλμα, τος, τό, precept, commandment. ²⁰ διδασκαλία, ας, ἡ, teaching, doctrine. ²¹ ἐθελοθρησκεία, ας, ἡ, arbitrary worship. ²² ταπεινοφροσύνη, ης, ἡ, lowliness of mind, humility. ²³ ἀφειδία, ας, ἡ, unsparing treatment, severity. ²⁴ τιμή, ῆς, ἡ, honor, price. ²⁵ πλησμονή, ῆς, ἡ, indulgence, satisfaction.

Byzantine NT

Εἰ οὖν συνηγέρθητε¹ τῷ χριστῷ, τὰ ἄνω² ζητεῖτε, οὖ³ ὁ χριστός ἐστιν ἐν δεξιᾳ τοῦ 3 θεοῦ καθήμενος. Τὰ ἄνω² φρονεῖτε,⁴ μὴ τὰ ἐπὶ τῆς γῆς. Ἀπεθάνετε γάρ, καὶ ἡ 2 ζωὴ ὑμῶν κέκρυπται⁵ σὺν τῷ χριστῷ ἐν τῷ θεῷ. Ὅταν ὁ χριστὸς φανερωθῆ,˚ ἡ 4 ζωὴ ἡμῶν, τότε καὶ ὑμεῖς σὺν αὐτῷ φανερωθήσεσθε˚ ἐν δόξη.

Νεκρώσατε οὖν τὰ μέλη ὑμῶν τὰ ἐπὶ τῆς γῆς, πορνείαν, ἀκαθαρσίαν, πάθος, τοκιθυμίαν κακήν, καὶ τὴν πλεονεξίαν, ἡτις ἐστὶν εἰδωλολατρεία, όι ὰ 6 ἔρχεται ἡ ὀργὴ τοῦ θεοῦ ἐπὶ τοὺς υἱοὺς τῆς ἀπειθείας: ἐν οἷς καὶ ὑμεῖς τοκιεπατήσατέ ποτε, ὅτε ἐζῆτε ἐν αὐτοῖς. Νυνὶ δὲ ἀπόθεσθε καὶ ὑμεῖς τὰ 8 πάντα, ὀργήν, ἡθυμόν, κακίαν, ἐβλασφημίαν, ἐν αἰσχρολογίαν ἐκ τοῦ στόματος ὑμῶν: μὴ ψεύδεσθε ἐις ἀλλήλους, ἀπεκδυσάμενοι τὸν παλαιὸν ο ἀνθρωπον σὺν ταῖς πράξεσιν αὐτοῦ, καὶ ἐνδυσάμενοι τὸν νέον, ἐν τὸν 10

¹ συνεγείρω, raise up with, raise along with. ² ἄνω, up, above. ³ οὖ, where, when. ⁴ φρονέω, think, judge. ⁵ κρύπτω, conceal, hide. ⁶ φανερόω, reveal, manifest. ⁷ νεκρόω, put to death, render weak. ⁸ μέλος, ους, τό, member, limb. ⁹ πορνεία, ας, ή, fornication, idolatry. ¹⁰ ἀκαθαρσία, ας, ή, uncleanness, impurity. ¹¹ πάθος, ους, τό, suffering, pain. ¹² ἐπιθυμία, ας, ή, desire, passion. ¹³ πλεονεξία, ας, ή, covetousness, avarice. ¹⁴ εἰδωλολατρεία, ας, ή, worship or service of an image. ¹⁵ ὀργή, ῆς, ἡ, wrath, anger. ¹⁶ ἀπείθεια, ας, ἡ, disobedience, willful unbelief. ¹⁷ ποτέ, once, at some time. ¹⁸ νυνί, now, already. ¹⁹ ἀποτίθημι, put off, lay aside. ²⁰ θυμός, ου, ὁ, wrath, outburst of passion. ²¹ κακία, ας, ἡ, malice, evil. ²² βλασφημία, ας, ἡ, blasphemy, reproach. ²³ αἰσχρολογία, ας, ἡ, obscene speech, dirty talk. ²⁴ ψεύδομαι, lie. ²⁵ ἀπεκδύομαι, strip off, disarm. ²⁶ παλαιός, old, ancient. ²⁷ πρᾶξις, εως, ἡ, deed, function. ²⁸ ἐνδύω, put on, clothe. ²⁹ νέος, new, young.

Πρὸς Κολοσσαεῖς 3:11

ἀνακαινούμενον εἰς ἐπίγνωσιν κατ' εἰκόνα τοῦ κτίσαντος αὐτόν: ὅπου οὐκ 11 ἔνι Ἑλλην καὶ Ἰουδαῖος, περιτομὴ καὶ ἀκροβυστία, βάρβαρος, Σκύθης, δοῦλος, ἐλεύθερος: ἀλλὰ τὰ πάντα καὶ ἐν πᾶσιν χριστός.

Ένδύσασθε¹² οὖν, ὡς ἐκλεκτοὶ¹³ τοῦ θεοῦ, ἄγιοι καὶ ἡγαπημένοι, σπλάγχνα¹⁴ 12 οἰκτιρμοῦ, ¹⁵ χρηστότητα, ¹⁶ ταπεινοφροσύνην, ¹⁷ πραότητα, ¹⁸ μακροθυμίαν: ¹⁹ 13 ἀνεχόμενοι²⁰ ἀλλήλων, καὶ χαριζόμενοι²¹ ἑαυτοῖς, ἐάν τις πρός τινα ἔχη μομφήν: καθὼς καὶ ὁ χριστὸς ἐχαρίσατο²¹ ὑμῖν, οὕτως καὶ ὑμεῖς: ἐπὶ πᾶσιν δὲ τούτοις 14 τὴν ἀγάπην, ἥτις ἐστὶν σύνδεσμος²³ τῆς τελειότητος. ²⁴ Καὶ ἡ εἰρήνη τοῦ θεοῦ 15 βραβευέτω²⁵ ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν, εἰς ἢν καὶ ἐκλήθητε ἐν ἐνὶ σώματι: καὶ εὐχάριστοι²⁶ γίνεσθε. Ὁ λόγος τοῦ χριστοῦ ἐνοικείτω²⁷ ἐν ὑμῖν πλουσίως²⁸ ἐν 16 πάσῃ σοφία: διδάσκοντες καὶ νουθετοῦντες²⁹ ἑαυτούς, ψαλμοῖς, ³⁰ καὶ ὕμνοις, ³¹

¹ ἀνακαινόω, renew, amend. ² ἐπίγνωσις, εως, ἡ, knowledge, discernment. ³ εἰκών, όνος, ἡ, image, likeness. ⁴ κτίζω, create, form. ⁵ ἔνι, there is in, is present. ⁶ Ἕλλην, ηνος, ὁ, Greek, Hellene. ⊓ περιτομή, ῆς, ἡ, circumcision. 8 ἀκροβυστία, ας, ἡ, uncircumcision, foreskin. 9 βάρβαρος, barbarous, barbarian. ¹¹ Σκύθης, ου, ὁ, Scythian. ¹¹ ἐλεύθερος, free, delivered from obligation. ¹² ἐνδύω, put on, clothe. ¹³ ἐκλεκτός, chosen, elect. ¹⁴ σπλάγχνα, ων, τά, bowels, compassion. ¹⁵ οἰκτιρμός, οῦ, ὁ, compassion, pity. ¹⁶ χρηστότης, ητος, ἡ, goodness, kindness. ¹⊓ ταπεινοφροσύνη, ης, ἡ, lowliness of mind, humility. ¹⁵ πρᾳΰτης, mildness, gentleness. ¹⁰ μακροθυμία, ας, ἡ, long-suffering, patience. ²⁰ ἀνέχομαι, endure, bear with. ²¹ χαρίζομαι, give freely, forgive. ²² μομφή, ῆς, ἡ, blame, (cause for) complaint. ²³ σύνδεσμος, ου, ὁ, bond, fetter. ²⁴ τελειότης, ητος, ἡ, perfection, completeness. ²⁵ βραβεύω, be judge, rule. ²⁶ εὐχάριστος, thankful, grateful. ²⊓ ἐνοικέω, dwell in, am settled in. ²৪ πλουσίως, richly, abundantly. ²⁰ νουθετέω, admonish, exhort. ³⁰ ψαλμός, οῦ, ὁ, song of praise, psalm. ³¹ ὕμνος, ου, ὁ, song of praise, hymn.

Byzantine NT Πρὸς Κολοσσαεῖς 3:17

καὶ ὡδαῖς¹ πνευματικαῖς,² ἐν χάριτι ἄδοντες³ ἐν τῆ καρδία ὑμῶν τῷ κυρίῳ. Καὶ 17 πᾶν ὅ τι ἂν ποιῆτε, ἐν λόγῳ ἢ ἐν ἔργῳ, πάντα ἐν ὀνόματι κυρίου Ἰησοῦ, εὐχαριστοῦντες⁴ τῷ θεῷ καὶ πατρὶ δι' αὐτοῦ.

Αἱ γυναῖκες, ὑποτάσσεσθε ὁ τοῖς ἰδίοις ἀνδράσιν, ὡς ἀνῆκεν ἐν κυρίῳ. Οἱ ἄνδρες, 18 ἀγαπᾶτε τὰς γυναῖκας, καὶ μὴ πικραίνεσθε πρὸς αὐτάς. Τὰ τέκνα, ὑπακούετε 20 τοῖς γονεῦσιν κατὰ πάντα: τοῦτο γάρ ἐστιν εὐάρεστον ἐν κυρίῳ. Οἱ πατέρες, 21 μὴ ἐρεθίζετε τὰ τέκνα ὑμῶν, ἵνα μὴ ἀθυμῶσιν. Οἱ δοῦλοι, ὑπακούετε κατὰ 22 πάντα τοῖς κατὰ σάρκα κυρίοις, μὴ ἐν ὀφθαλμοδουλείαις ὁς ἀνθρωπάρεσκοι, ἀλλ' ἐν ἀπλότητι καρδίας, φοβούμενοι τὸν θεόν: καὶ πᾶν ὅ τι ἐὰν ποιῆτε, ἐκ 23 ψυχῆς ἐργάζεσθε, ὡς τῷ κυρίῳ καὶ οὐκ ἀνθρώποις: εἰδότες ὅτι ἀπὸ κυρίου 24 λήψεσθε τὴν ἀνταπόδοσιν τῆς κληρονομίας: τῷ γὰρ κυρίῳ χριστῷ δουλεύετε.
Ό δὲ ἀδικῶν κομιεῖται ὁ ἡδίκησεν: καὶ οὐκ ἔστιν προσωποληψία. 25

¹ ὧδή, ῆς, ἡ, song, ode. ² πνευματικός, spiritual. ³ ἄδω, sing. ⁴ εὐχαριστέω, give thanks, thank. ⁵ ὑποτάσσω, subject, put in subjection. ⁶ ἀνήκω, be fit, be proper. ⁷ πικραίνω, make bitter, embitter. ⁸ ὑπακούω, obey, listen. ⁹ γονεύς, έως, ὁ, parent. ¹⁰ εὐάρεστος, well-pleasing, acceptable. ¹¹ ἐρεθίζω, arouse, provoke. ¹² ἀθυμέω, be discouraged, disheartened. ¹³ ὀφθαλμοδουλεία, ας, ἡ, service rendered only while the master watches. ¹⁴ ἀνθρωπάρεσκος, people pleaser. ¹⁵ ἀπλότης, ητος, ἡ, singleness, hence simplicity. ¹⁶ ἐργάζομαι, work, word. ¹⁷ ἀνταπόδοσις, εως, ἡ, recompense, reward. ¹⁸ κληρονομία, ας, ἡ, inheritance. ¹⁹ δουλεύω, serve, am a slave. ²⁰ ἀδικέω, do wrong, harm. ²¹ κομίζω, receive, bring. ²² προσωποληψία, ας, ἡ, partiality, favoritism.

Πρὸς Κολοσσαεῖς 4:2

Οἱ κύριοι, τὸ δίκαιον καὶ τὴν ἰσότητα¹ τοῖς δούλοις παρέχεσθε,² εἰδότες ὅτι καὶ 4 ὑμεῖς ἔχετε κύριον ἐν οὐρανοῖς.

Τῆ προσευχῆ³ προσκαρτερεῖτε, γρηγοροῦντες ἐν αὐτῆ ἐν εὐχαριστίᾳ: 2 προσευχόμενοι ἄμα² καὶ περὶ ἡμῶν, ἵνα ὁ θεὸς ἀνοίξῃ ἡμῖν θύραν τοῦ λόγου, λαλῆσαι τὸ μυστήριον τοῦ χριστοῦ, δι' ὁ καὶ δέδεμαι: ἕνα φανερώσω αὐτό, 4 ὡς δεῖ με λαλῆσαι. Ἐν σοφίᾳ περιπατεῖτε πρὸς τοὺς ἔξω, τὸν καιρὸν 5 ἐξαγοραζόμενοι. Ὁ λόγος ὑμῶν πάντοτε ἐν χάριτι, ἄλατι ἡρτυμένος, ἱ 6 εἰδέναι πῶς δεῖ ὑμᾶς ἑνὶ ἑκάστῳ ἀποκρίνεσθαι.

Τὰ κατ' ἐμὲ πάντα γνωρίσει¹⁶ ὑμῖν Τυχικός,¹⁷ ὁ ἀγαπητὸς ἀδελφὸς καὶ πιστὸς 7 διάκονος¹⁸ καὶ σύνδουλος¹⁹ ἐν κυρίῳ: ὃν ἔπεμψα πρὸς ὑμᾶς εἰς αὐτὸ τοῦτο, ἵνα 8 γνῷ τὰ περὶ ὑμῶν καὶ παρακαλέση τὰς καρδίας ὑμῶν: σὺν Ὀνησίμῳ²⁰ τῷ 9

¹ἰσότης, ητος, ἡ, equality, fairness. ²παρέχω, offer, afford. ³προσευχή, ῆς, ἡ, prayer, place for prayer. ⁴προσκαρτερέω, continue in or with, persist. ⁵γρηγορέω, watch, keep watch. ⁶εὐχαριστία, ας, ἡ, thanksgiving, thankfulness. ⊓ἄμα, at the same time. ⁰θύρα, ας, ἡ, door, gate. ⁰μυστήριον, ου, τό, secret, mystery. ¹⁰ δέω, bind, tie. ¹¹ φανερόω, reveal, manifest. ¹² ἐξαγοράζω, redeem, make the most of. ¹³ πάντοτε, always, at all times. ¹⁴ ἄλας, ατος, τό, salt. ¹⁵ ἀρτύω, season, make salty. ¹⁶γνωρίζω, make known, declare. ¹¹ Τυχικός, οῦ, ὁ, Τychicus. ¹ፄ διάκονος, ου, ὁ, minister, deacon. ¹⁰ σύνδουλος, ου, ὁ, fellow slave, fellow servant. ²⁰ Ὀνήσιμος, ου, ὁ, Onesimus.

Byzantine NT Πρὸς Κολοσσαεῖς 4:10

πιστῷ καὶ ἀγαπητῷ ἀδελφῷ, ὅς ἐστιν ἐξ ὑμῶν. Πάντα ὑμῖν γνωριοῦσιν ^{1} τὰ ὧδε.

Άσπάζεται ὑμᾶς Ἀρίσταρχος² ὁ συναιχμάλωτός³ μου, καὶ Μάρκος⁴ ὁ ἀνεψιὸς⁵ 10 Βαρνάβα, περὶ οῦ ἐλάβετε ἐντολάς – ἐὰν ἔλθῃ πρὸς ὑμᾶς, δέξασθε αὐτόν: καὶ 11 Ἰησοῦς ὁ λεγόμενος Ἰοῦστος, οἱ ὄντες ἐκ περιτομῆς: οῦτοι μόνοι συνεργοὶ εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ, οἴτινες ἐγενήθησάν μοι παρηγορία. ᾿ Ἀσπάζεται ὑμᾶς 12 Ἐπαφρᾶς¹ ὁ ἐξ ὑμῶν, δοῦλος χριστοῦ, πάντοτε¹² ἀγωνιζόμενος¹³ ὑπὲρ ὑμῶν ἐν ταῖς προσευχαῖς, τα τοῦ τε τέλειοι καὶ πεπληρωμένοι ἐν παντὶ θελήματι τοῦ θεοῦ. Μαρτυρῶ γὰρ αὐτῷ ὅτι ἔχει ζῆλον πολὺν ὑπὲρ ὑμῶν καὶ τῶν ἐν 13 Λαοδικείᾳ καὶ τῶν ἐν Ἱεραπόλει. Ἦπος ἐν Λαοδικείᾳ δοῦκοροῦς, καὶ 15 ἀγαπητός, καὶ Δημᾶς.² ἀναπάσασθε τοὺς ἐν Λαοδικείᾳ άδελφούς, καὶ 15

¹ γνωρίζω, make known, declare. ² Άρίσταρχος, ου, ό, Aristarchus. ³ συναιχμάλωτος, ου, ό, fellow prisoner, fellow captive. ⁴ Μᾶρκος, ου, ό, Mark. ⁵ ἀνεψιός, οῦ, ό, cousin. ⁶ Βαρνάβας, ό, Barnabas. ⁷ Ἰοῦστος, ου, ό, Justus. ⁸ περιτομή, ῆς, ἡ, circumcision. ⁹ συνεργός, οῦ, ὁ, fellow worker. ¹⁰ παρηγορία, ας, ἡ, comfort, encouragement. ¹¹ Ἐπαφρᾶς, ᾶ, ὁ, Epaphras. ¹² πάντοτε, always, at all times. ¹³ ἀγωνίζομαι, contend, struggle. ¹⁴ προσευχή, ῆς, ἡ, prayer, place for prayer. ¹⁵ τέλειος, complete, perfect. ¹⁶ ζῆλος, ου, ὁ, zeal, jealousy. ¹⁷ Λαοδικεία, ας, ἡ, Laodicea. ¹⁸ Ἱεράπολις, εως, ἡ, Hierapolis. ¹⁹ Λουκᾶς, ᾶ, ὁ, Luke, Lucas. ²⁰ ἰατρός, οῦ, ὁ, physician. ²¹ Δημᾶς, ᾶ, ὁ, Demas.

Πρὸς Κολοσσαεῖς 4:16

Νυμφᾶν, καὶ τὴν κατ' οἶκον αὐτοῦ ἐκκλησίαν. Καὶ ὅταν ἀναγνωσθῆ παρ' 16 ὑμῖν ἡ ἐπιστολή, ποιήσατε ἵνα καὶ ἐν τῆ Λαοδικαίων ἐκκλησία ἀναγνωσθῆ, καὶ τὴν ἐκ Λαοδικείας ἵνα καὶ ὑμεῖς ἀναγνῶτε. Καὶ εἴπατε Ἀρχίππω, Βλέπε 17 τὴν διακονίαν ἡν παρέλαβες ἐν κυρίω, ἵνα αὐτὴν πληροῖς.

Ὁ ἀσπασμὸς τῆ ἐμῆ χειρὶ Παύλου. Μνημονεύετέ μου τῶν δεσμῶν. Ἡ χάρις 18 μεθ' ὑμῶν. Ἀμήν.

¹ Νυμφᾶς, α, ό, Nymphas. ² ἀναγινώσκω, read. ³ ἐπιστολή, ῆς, ἡ, letter, dispatch. ⁴ Λαοδικεύς, έως, ὁ, Laodicean. ⁵ Λαοδικεία, ας, ἡ, Laodicea. ⁶ Ἄρχιππος, ου, ὁ, Archippus. ⁷ διακονία, ας, ἡ, waiting at table, service. ⁸ παραλαμβάνω, receive, take. ⁹ ἀσπασμός, οῦ, ὁ, greeting, salutation. ¹⁰ μνημονεύω, remember, make mention of. ¹¹ δεσμός, οῦ, ὁ, chain, bond.